

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/189/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512202585
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Angela Čechová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7512202585.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu I. R. A. a.s., O., E. XXXX/XXX, IČO 36 234 176, proti žalovanej T. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. O. č. XXX, v konaní o zaplatenie 757,82 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 10C 147/2012-31 zo 14.6.2012 Okresného súdu Košice - okolie

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom žalobu zamietol a o náhrade trov konania rozhodol tak, že účastníci nemajú právo na náhradu trov konania.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca podanou žalobou žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu 757,82 €, keďže dňa 17.6.2008 uzatvoril so žalovanou úverovú zmluvu č 3806114991, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 545,51 €, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach po 19,02 €. Keďže úver riadne a včas nesplácala, žalobca jej v súlade s úverovými podmienkami uložil pokutu vo výške 12,72 € a náklady na upomienku 3,32 € a dňa 25.8.2009 zaslal výzvu k zosplateniu celého úveru vo výške 757,82 €. Žalovaná žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Uviedla, že jej bol poskytnutý úver vo výške 545,- €, ale v čase poskytnutia úveru úverovú zmluvu podpísala bez toho, aby bola oboznámená s úverovými podmienkami. Tvrdila, že nikto neskúmal jej majetkové pomery a preto údaje v zmluve nie sú pravdivé, lebo v čase uzavretia zmluvy nepracovala v U.S.Steel Košice. Uviedla, že splatnosť celého úveru nastala 25.8.2009 a žaloba na súde bola podaná až 13.2.2012, teda po dvojročnej premlčacej dobe a nakoľko v danom prípade išlo o bezdôvodné obohatenie, žiadala žalobu zamietnuť. Ďalej poukazovala na svoju zlú finančnú situáciu. Zistený skutkový stav súd právne posúdil podľa § 457 OZ, ako aj § 107 ods. 1 OZ a uzavrel, že v zmysle úverových podmienok došlo k ukončeniu úverovej zmluvy dňa 25.8.2009, keďže žalovaná splátky úveru riadne a včas neplatila, čím sa dostala do omeškania s platením dvoch splátok, resp. jednej splátky po čas dlhší ako tri mesiace, a týmto dňom mohol žalobca po prvýkrát uplatniť nárok na zaplatenie celej istiny proti žalovanej. Nárok bol uplatnený na súde až 13.2.2012, teda po zákonnej premlčacej dobe. Súd tak prihliadol na námietku premlčania vznesenú žalovanou a žalobu v celom rozsahu zamietol. Vzhľadom na dôvod zamietnutia žaloby už neskúmal podmienky zmluvy a obchodné podmienky, ktoré žalovaná namietala a považovala ich za nekalé. O náhrade trov konania rozhodol tak, že žalobca v konaní nebol úspešný, a preto mu náhrada trov konania neprislúcha a žalovaná, aj keď bola plne úspešná, náhradu trov konania nežiadala priznať.

Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca v zmysle odvolacieho dôvodu § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. a to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Predovšetkým zásadne odmietol, že zosplatenie úveru, resp. výzva na zaplatenie celého

dlhu, ktorá bola odporcovi zaslaná dňa 25.8.2009, by bola zároveň ukončením zmluvy. Poukazujúc na úverové zmluvné podmienky (Hlava 6, § 1, 3) konštatoval, že odporkyňa nesplácala úver podľa zmluvy, preto ju vyzval na zaplatenie celého dlhu, zmluva však ukončená nebola, pretože je uzatvorená po dobu trvania záväzkov z nej plynúcich. Nesúhlasil ani s určením dvojročnej premlčacej doby, keďže v zmysle § 101 OZ je ustanovená v dĺžke 3 rokov. V konkrétnej veci žalobca mohol svoje právo uplatniť prvýkrát na súde po zosplatnení celého úveru t.j. 26.8.2009 a v deň podania žaloby na vydanie platobného rozkazu t.j. 8.2.2012 (doručená súdu prvého stupňa dňa 13.2.2012) premlčacia doba ešte neuplynula. Navrhoval, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že jeho žalobe vyhovie.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že je nezamestnaná, slobodná matka s dieťaťom a poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 100,- €, pričom je ochotná žalovanú sumu mesačne splácať žalobcovi vo výške 5,- € a to vzhľadom na svoju zlú finančnú situáciu.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, preto ho podľa § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 O.s.p. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom (odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm.a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm.f/ O.s.p.) treba vo všeobecnosti rozumieť taký procesný postup súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen procesným postupom súdu, ktorý rozhodnutiu predchádza, ale aj rozhodnutím samým. Takým rozhodnutím je aj rozsudok, ktorý je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré v skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Z cit. ust. vyplýva, že súd je povinný v odôvodnení rozsudku uviesť, čoho sa žalobca žalobou domáha a z akých dôvodov, a ako sa vo veci vyjadril žalovaný, ktoré skutočnosti (skutkové zistenia) boli dokazovaním, zhodnými tvrdeniami účastníkov alebo iným zákonom predpísaným spôsobom (podľa jeho názoru) preukázané, a ktoré nie, príp. tiež, ktoré z nich sú pre rozhodnutie veci bezvýznamné. Pri každej jednotlivej, preukázanej i nepreukázanej skutočnosti (skutkovom zistení) musí stručne a jasne uviesť, ako k svojmu záveru dospel, teda z akých dôkazov (podľa jeho názoru) záver vyplýva, ako tieto dôkazy v zmysle § 132 až § 135 O.s.p. hodnotil, a to najmä vtedy, ak ide o dôkazy protichodné, a prečo nevyhoveli všetkým návrhom účastníkov na vykonanie dôkazov, pričom svoj výklad musí prispôsobiť konkrétnym okolnostiam prejednávanej veci, najmä rozsahu dokazovania, zložitosti zisťovania skutkového stavu veci, množstvu návrhov účastníkov na vykonanie dôkazov a pod. a uviesť ho tak, aby jeho závery o rozhodujúcich skutočnostiach (skutkových zisteniach) neboli pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov nepreskúmateľné. Jednotlivé preukázané skutočnosti (skutkové zistenia) má súd premietnuť do záverov o skutkovom stave veci - do tzv. skutkovej vety (§ 153 ods. 1 O.s.p.), ktoré sú rozhodujúce pre právne posúdenie veci. O nepreskúmateľný rozsudok ide vtedy, ak odôvodnenie uvedené náležitosti neobsahuje alebo dôvody rozhodnutia sú nezrozumiteľne podané, alebo ak z jeho odôvodnenia nevyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej, resp. keď sú právne závery v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú. O

nepreskúmateľný rozsudok ide tiež vtedy, ak súd v odôvodnení rozsudku iba cituje skutočnosti zistené z vykonaných dôkazov bez toho, aby presne špecifikoval, aké zistenia, z ktorých konkrétnych dôkazov vyvodil a aký majú tieto zistenia význam z hľadiska hmotného práva, príp. cituje tvrdenia účastníkov, príp. ich právne názory, a nie objektívne zistené skutočnosti, či závery, alebo opomenie bez akéhokoľvek vysvetlenia ostatné vykonané dôkazy, či dôkazy predložené účastníkmi (výpovede svedkov, účastníkov, obsah listinných dôkazov), alebo sa vo svojom rozhodnutí vôbec nevysporiada s obranou žalovaného a jeho námietkami proti žalobe.

Ústavný súd Slovenskej republiky už vo viacerých nálezhoch judikoval, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces (konanie) podľa čl. 46 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky (uverejnenej pod č. 460/92 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (úst. zákona č.23/91 Zb.) a čl. 6 ods.1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (uverejneného oznámením č. 209/92 Zb. a č. 102/99 Z.z.) je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu. Odôvodnenie rozsudku, ktoré nezodpovedá požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a má za následok nepreskúmateľnosť pre nedostatok dôvodov, súčasne znamená pre účastníka odňatie možnosti konať pred súdom, lebo mu neumožňuje pri nespokojnosti s rozhodnutím, efektívne využitie jeho procesného práva na odôvodnenie odvolania (§ 201 prvá veta O.s.p.) z hľadiska ust. § 205 ods. 1,2 O.s.p.. Preto ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, lebo neobsahuje žiadne dôvody, alebo obsahuje nezrozumiteľné dôvody, prichádza do úvahy iba zrušenie rozhodnutia a vrátenie veci súdu na ďalšie konanie.

Odôvodnenie napadnutého rozsudku v danej veci neobsahuje náležitosti vyžadované ust. § 157 ods. 2 O.s.p. a teda nezodpovedá požiadavkám riadneho odôvodnenia rozsudku.

Podľa obsahu žaloby, žalobca uplatnený nárok na peňažné plnenie vyvodzuje z úverovej zmluvy č. 3806114991, ktorú uzavrel so žalovanou. Žalobca netvrdil, a ani zo žaloby a z listín predložených žalobcom nevyplýva, že by žalobca v dôsledku nesplácania úveru žalovanou, odstúpil od úverovej zmluvy. Podľa odôvodnenia napadnutého rozsudku, súd prvého stupňa nárok žalobcu právne posúdil podľa § 457, zrejme Obč. zákonníka (tento právny predpis totiž pri uvedenom ustanovení v odôvodnení rozsudku nie je uvedený), z čoho vyplýva, že vzťah medzi účastníkmi súd posúdil ako záväzkový vzťah z bezdôvodného obohatenia a nie ako záväzkový vzťah zo zmluvy.

V ust. § 457 OZ je upravená povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie získané konkrétnym spôsobom, a to buď neplatnou zmluvou alebo zrušenou zmluvou. O zrušenú zmluvu ide (okrem iného) aj vtedy, ak niektorý účastník od zmluvy odstúpi či už na základe oprávnenia obsiahnutého v zmluve alebo na základe skutočností uvedených v zákone. Odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje od začiatku, ak nie je právnym predpisom alebo účastníkmi dohodnuté inak (§ 48 ods. 2 OZ).

V odôvodnení rozsudku niet ani zmienky o tom, či bezdôvodné obohatenie, ktoré by podľa názoru súdu prvého stupňa mala žalovaná vydať žalobcovi (v prípade, že by nárok nebol premlčaný - poznámka odvolacieho súdu), vzniklo z neplatnej zmluvy alebo zo zrušenej zmluvy. Pre aplikáciu ust. § 457 OZ, ako hmotnoprávnej normy v rámci právneho posúdenia veci a právneho vzťahu účastníkov, v odôvodnení rozsudku nie sú uvedené žiadne dôvody. Z veľmi stručného textu nasledujúceho v odôvodnení za citáciou ust. § 457 OZ sa možno iba domnievať, že súd považoval za základ vzniku bezdôvodného obohatenia „ukončenie úverovej zmluvy“. Je bez ďalšieho nepochybne zrejmé, že „ukončenie zmluvy“ nemožno stotožniť ani s neplatnosťou zmluvy a ani so zrušením zmluvy, ktoré inštitúty sú výslovne upravené v ust. § 457 OZ. Odvolací súd na tomto mieste a v tejto súvislosti považuje za potrebné poznamenať, že súd svoju úvahu o „ukončení úverovej zmluvy“ ani nijako nevysvetlil a ani odkaz na „Hlavu 6 § 3“ zrejme „Úverových zmluvných podmienok spoločnosti I. R. A., a.s.“ (čo však v odôvodnení

rozsudku nie je uvedené, ale tieto podmienky sú súčasťou spisu), nie je náležitý, lebo Hlava 6 § 3 podľa citácie podávanej súdom v odôvodnení rozsudku úpravu týkajúcu sa „ukončenia zmluvy“ neobsahuje.

Vytýkané nedostatky riadneho odôvodnenia napadnutého rozsudku neumožňujú odvolaciemu súdu preskúmať vecnú správnosť skutkových a právnych záverov súdu prvého stupňa a teda ani posúdiť správnosť jeho rozhodnutia o premlčaní práva žalobcu na zaplatenie žalovanej sumy namietanú žalobcom v odvolaní. Pre nepreskúmateľnosť musel byť preto rozsudok zrušený a vec vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.